

Olomoucký zpravodaj

**Informátor pro zájemce o ekologické zemědělství a původ našich potravin
prosinec 2003**

Opravdové Vánoce

Ať tak, či tak - s myšlenkou na Ježíše, na návrat Slunce nebo jen tak ze zvyku - Vánoce slaví většina z nás.

Poslední dobou se ovšem naše „svátky klidu a lásky“ tak trochu zužují v pouhou konzumní honičku. Ze všech tradičních zvyků nám zbyl už jen stromeček, dárky a spousta jídla. Přibyla televize. Vánoční svátky pro nás dnes znamenají především vynikající příležitost ostudně se „přežrat“ a rozšířit už tak vysoké počty vlastněných, často naprosto zbytečných předmětů. Chrámy konzumu - supermarkety - navštěvujeme v této době daleko častěji než chrámy boží, které původně s Vánoci souvisely přece jen trochu více.

Materiální bohatství Vánoc narůstá na úkor bohatství duchovního - v předvánočním shonu už byla dávno ušlapána jakákoliv víra v jiné nadpřirozené síly, než je „neviditelná ruka trhu“. Nyní čelí našim podrážkám také láska. I ta troška laskavosti, věnovaná bližním, bývá dnes často jen jakousi pózou. Proti bolesti a smrti, která za našimi oslavami stojí, působí spíše jako pátko položené na misku vah naproti obrovskému závaží.

S narůstající „životní úrovní“ se navíc mění naše nároky na podobu slavnostních příležitostí. Když se lidé před 50 či 100 lety o svátcích „rozšouplí“, pořád toho ještě nezkonsumovali tolik, kolik našinec či dokonce „vyspělejší“ Američan spořádá pravidelně každý všední den. Oslavy potom pochopitelně nabývají úměrně (často i neúměrně) větších rozměrů. Nikdo

z nás se narozdíl od předků nemusí ohlížet na to, kolik potravy zůstane na jaro. Jídla je všude (v Evropě a v Severní Americe) přebytek a čím víc sníme, tím „vyspělejší“ budeme.

Dnešní „způsob“ Vánoc nepřináší kyžené uspokojení ani nám samotným. Při prosincových honičkách zajišťujících „dostatek pohody“ (čili bohatou nadílku a jídlem neustále přetékající stoly) svátky spíše proklínáme. Něco tu chybí a tím něčím je právě ta utlačovaná duchovní složka.

Mnoho zdaru v naplňování vlastních snů, a srdcí. Příjemné a poklidné prožití Svátků vánočních a šťastný Nový rok, Vám všem přeje
Redakce

Možná by ty Vánoce stály za více, kdybychom se odchyliili od konzumu a vrátili jim podobu svátků lásky. Nesnažme se využít svátečních dnů ke svému všeobecnému opojení, zkusme raději více přemýšlet o svém propojení s celým světem. Pocítit a upřímně prožít hlubokou lásku ke všem živým bytostem.

Je jen na nás, jak prožijeme svátky klidu a míru. Zda se uhnání po vyčerpávajícím shánění závrtných a přehnaných darů, okázalých jídel a nejexotičtějšího ovoce svalíme na den, dva unaveni do křesla, abychom z něj zase před Novým rokem vyskočili a začali stejný kolotoč na Silvestra, nebo dáme sobě i ostatním klid a lásku a skutečnou pohodu. Posadte se a místo dalšího druhu cukroví si upečte dobrou náladu, nadělte si výlet do ticha zimy. Možnosti tu jsou! Jsme to my, na kom záleží jak uctíme tento svátek a tím i sami sebe, své bližní, svět, ve kterém žijeme.

Pohádka

Jak jezevec slavil Vánoce

Doufáme, že se vám letos podaří vánoce prožít s vašimi blízkými v tom nejlehčím duchu. Přijměte od nás další, tentokrát vánoční, příběh z farmy Baucis. Třeba právě on bude tou počáteční ingrediencí do receptu dobré a pohodové nálady pro tyto svátky.

Byl prosinec. Všude ležel poprašek bílého jiskřivého sněhu. Mrzlo, ale jen tak trochu a po obloze se táhla těžká temná oblaka. A pomalu se z nich začaly snášet velké bílé vločky. Lesem se rozléhal dupot a veselý smích. „Budou Vánoce, budou Vánoce!“ křičel zajíc na celý les. A křičel a výskal tak hlasitě, až probudil jezevece. „Co je to tady za hluk? Hoří snad?“ vrčel rozmrzele jezevec. „Budou Vánoce!“ opakoval zajíc rozjásaně. „Mrr“ zamručel jezevec na to. „Vánoce? A co by to jako mělo být?“ „No - Vánoce přece. Koledy,

stromeček a hlavně spousta dárků!“ „Vánoce, dárky? To neznám. Je teď zima. Nejlepší bude, když půjdu zase spát.“ Řekl jezevec a skoval se zpátky do nory.

„On vůbec neví, co to Vánoce jsou!“ podivil se zajíc a běžel to rychle říct ostatním. V lese potkal dvě srnky, vránu, sovu, veverku a všem pověděl, tu legrační novinu, že jezevec neví, co jsou to Vánoce. Všichni se tomu smáli, jen sova s nimi nesouhlasila.

„To není legrační, to je spíš smutné!“ řekla. „Tak mu je uděláme.“ Napadlo náhle jednu srnku a ostatní

nadšeně přikyvovali. Rychle si rozdělili úkoly. Vrána nastrojila stromček, srnky sehnaly trávu jako polštáře na měkké posezení, veverka se postarala o jídlo, sova se vydala hledat nějaký hezký příběh, který by si mohli vyprávět a zajíce vyslali, aby pozval jezevce. Zajíc tedy znovu jezevce vzbudil. Jezevci se ale vůbec nechtěli z vyhrátého pelíšku. „Pojď, jezevče, nebudeš litovat,“ lákal ho zajíc. „Dostaneš spousty dárků. Budou to opravdu velké a krásné dárky, takové jsi ještě nedostal.“ A tak jezevce nakonec přemluvil. Zvířátka už na ně čekala u stromčku. Byl ozdobený jeřabinami, slámou a oříšky, prostě vypadal nádherně. Srnky usadily všechny se na polštáře z trávy, které vyrobily. Měkce hrály a všem se na nich krásně sedělo. A pak začalo to, na co se zajíc nejvíce těšil - rozdávání dárků. Jezevec dostal od vrány šišku z nejvyššího smrku a od veverky pytlík oříšků. A pak jedli a smáli se a vyprávěli si veselé příběhy. Po jídle se dívali na oblohu na hvězdy. Tehdy vstala moudrá sova a začala jim vyprávět příběhy, které se udály před dávnými a dávnými lety. Všichni ztichli a mlčky s rozzářenými očima hltavě naslouchali. Tu noc šli spát pozdě. Jezevec nic neříkal, ale bylo mu krásně. Na druhý den napadl sníh a srnky, sova a veverka chtěli uspořádat velkou koulovací bitvu. I vydali se hledat jezevce, ale

at volali sebevíc, jezevec se neozval. Byl zase schoulený v noře a spal. „Ani nevím, jestli se mu to líbilo,“ mračila se veverka. „Kdyby alespoň něco řekl...“ A právě v tu chvíli k nim přiběhl zajíc. „Tomu nebudete věřit,“ udýchaně volal, „já jsem dostal dopis!“ „A od koho je?“ divila se zvířátka. „Od jezevce. Ale musím vám říct, že je stejně nějaký popletený. Ale počkejte, já vám ho přečtu.“ A četl: „Milý zajíci, milá zvířátka, děkuji vám mnohokrát za pozvání. Vánoce jsou krásný dárek. Děkuji vám za krásný stromček. Tak hezkou věc už jsem dlouho neviděl. Děkuji srnkám za krásné posezení a sově za krásné vyprávění. Být s vámi byl ten nejkrásnější dárek. Nežlobte se, musím už jít spát. Ahoj na jaře. Jezevec. Ps.: Oříšky a šiška byly moc dobré.“ Zvířátka udiveně naslouchala dopisu. „To je popleta, co? Prý Vánoce jsou dárek. Přitom dárek byla šiška a oříšky a to on vůbec nepoznal.“ A zajíc se smál. I zvířátka se smála jenom sova ne. „Proč se nasměješ? Tobě nepřipadá legrační, když někdo neví, co je to dárek?“ divil se zajíc. „Víš, zajíci, mě se to zdá být tak trochu naopak. Zdá se mi, že jezevec dobře věděl, co říká. Jeho slova mají smysl. Dar je to, když tě má někdo rád. Jestli k tomu dostaneš pytel oříšků nebo jen jeden, na té věci nic nezmění,“ řekla hloubavě sova.

Veronika Horáková

Trocha inspirace

Vánoční cukroví

Skotské sušenky

2 šálky mouky, 1 lžička kypřicího prášku, 1 lžička soli, 1 šálek přírodního cukru, 1 šálek sušených pšeničných klíčků, 2 šálky ovesných vloček, 1/2 šálku vařící vody, 1/2 lžičky prášku do pečiva, 1 1/4 šálku Hery, 2/3 šálku rozinek, 1 lžička vanilky

Půl šálku vody přivedeme k varu a smícháme s 1/2 lžičkou jedlé sody. Necháme vychladnout.

Mezitím ve velké míse smícháme všechny sypké přísady. Přidáme změkklé máslo, vodu, vanilku a zpracujeme dohladka. Těsto vyválíme na válu posypaném moukou. Kulatou formičkou vykrajujeme sušenky. Přeneseme na vymazaný plech a pečeme do zlatova. Vynikající s šálkem čaje - kdykoli a s kýmkoliv ve dne i v noci, nejen ve svátky vánoční.

Makové kuličky

2 šálky namletého máku, šálek nadrcených ořechů, kousek jablka, med

Vypracujeme těsto, které tvarujeme do kuliček. Ty obalujeme v drcených oříšcích nebo v celém (nemletém) máku.

Představujeme

Biodynamické zemědělství

Co je: Biologicko-dynamické zemědělství?

První alternativní zemědělskou metodou bylo tzv. biologicko-dynamické zemědělství, které vzniklo již v roce 1924, tedy na samém počátku rozvoje intenzivního, průmyslového zemědělství, kdy naprostá většina problémů spojených s tímto vývojem se měla objevit teprve o několik desítek let později. Ačkoli tato metoda nedoznala v České republice většího rozšíření, zaslouží si pozornost nejen pro svou významnou pozici v některých západoevropských zemích, ale právě pro svou předvídatost. I v dnešní době nabízejí zastánci biodynamického zemědělství modely řešení některých palčivých problémů např. v oblasti krajiny, tvorby, péče o půdní úrodnost, šlechtění rostlin a zvířat, přímého prodeje bioproduktů, oživení venkova nebo spojení ekologického zemědělství s poskytováním sociální péče.

Historie: vznik a vývoj

Zakladatelem biodynamického zemědělství je filosof rakouského původu Dr. Rudolf Steiner (1861-1925), zakladatel antroposofie, který na naléhání rolníků, statkářů, ale i přírodovědců přednesl v červnu 1924 na velkostatku hraběte Keyserlingka v Koběřici u Vratislavi osm přednášek o kosmických sou-

vislostech zemědělství, použití speciálních homeopatických preparátů apod. Zájemci o uspořádání kurzu se na Rudolfa Steinera obraceli s následujícími okruhy otázek, které překvapily svou aktuálností: snižování vitality pěstovaných rostlin, jejich regenerační schopnosti i výživné kvality také v souvislosti se šlechtěním rostlin, pokles plodnosti hospodářských zvířat, oslabování jejich konstituce, otázka krmení, zdraví zvířat a jejich šlechtění, důsledky hnojení minerálními látkami, možnosti oživení půdy hnojením; formující životní síly, použití homeopatik, kosmické rytmy, postavení zemědělství ve společnosti, sociální obnova v zemědělství.

Charakteristika

Biologicko-dynamické zemědělství se vyznačuje řadou specifíků. Některé se u jiných směrů nevyskytují vůbec (preparáty), jiné jsou u biodynamického zemědělství dovedeny nejdál.

1. Uzavřenost podniku - podnikový organismus

Zemědělský statek je chápán jako organismus, který musí být do značné míry uzavřený, aby si uchoval vlastní zdraví.

2. Podniková individualita

Každý podnik je jiný, a to nejen na základě půd-

ních a klimatických podmínek, ale především podle individuality zemědělce nebo kolektivu lidí, kteří statku dávají svého ducha.

3. Péče o půdu preparáty

Pro péči o úrodnost půdy se používají speciální preparáty připravované z léčivých rostlin a živočišných orgánů. Velký důraz se klade na pečlivé ošetřování statkových hnojiv a kompostování.

4. Pěstování rostlin

Technologie pěstování se příliš neliší od obecně ekologického zemědělství. Důraz se klade na to, aby rostlina vyrůstala z úrodné, živé půdy a byla tak vnitřně odolná vůči napadení zvenčí. To je také předpokladem její vnitřní kvality jako potraviny. Rostlina nemá jen plnit žaludky (obsah nezbytných živin), ale sytit člověka jako celek, včetně duše a ducha.

5. Chov zvířat

Hnuj hospodářských zvířat je velmi důležitým hnoivem oživujícím půdu, zejména hnuj krav, které mají nejdokonalejší trávení. Hovězí dobytek má tak na biodynamických statcích svým způsobem výsadní postavení. Rohy jsou považovány za nedílnou součást organismu krávy, a biodynamičtí zemědělci se proto vyhýbají odrohování krav. Před inseminací se dává přednost přirozené plemenitbě. V plemenářské práci se klade důraz na dlouhověkost a celoživotní užítkovost. Velký význam je připisován lidské péči o zvířata, každodennímu styku ošetřovatele s nimi; proto se na biodynamických farmách tolik nesetkáváme s celoročním pastevním chovem skotu s minimální lidskou péčí, jak je poměrně běžný v ekologickém zemědělství.

6. Organizace a řízení, ekonomika, vlastnické vztahy

Mnoho biodynamických podniků jsou klasické rodinné farmy, běžný a do budoucna velmi perspektivní je však i model statku jako „podnikového společenství“, kde každý z kolektivního vedení zodpovídá za příslušný úsek. Organizační struktura bývá spíše horizontální. Půda by neměla být předmětem spekulací, často proto bývá majetkem nadace, přátel ekofaremu apod. a biodynamický zemědělec je jen správcem, který půdu obhospodaruje.

7. Výzkum

Ve Švýcarsku, Německu, Anglii a Švédsku existují výzkumná pracoviště zabývající se např. ověřováním kvality potravin, účinku biodynamických preparátů, úrodnosti půdy, účinnosti homeopatických léků při léčení zvířat (záněty vemene apod.). Tato pracoviště spolupracují jak s univerzitami a jinými výzkumnými ústavy, tak i s biodynamickými statky.

8. Sociální úkoly

Zemědělský statek není jen místem produkce potravin a péče o krajinu, ale i soužití lidí. Na mnoha biodynamických statcích slouží práce s půdou, rostli-

nami a zvířaty terapii mentálně postižených lidí (camphillské hnutí) nebo lidí s problémy se začleněním do společnosti (drogově závislí apod.). Další mají úzkou spolupráci s waldorfskými školami a děti zde poznávají, jak vypadá obilí, jak se pěstuje, co se dává kravičkám, jak se dojí mléko atd. Některé biodynamické farmy nebo zahradnictví slouží jako učební podniky.

Pro pochopení některých postupů biodynamického zemědělství je třeba si uvědomit, že tato metoda vychází z anthroposofie, která představuje paradigma odlišné od paradigmatu dnes běžného. Zatímco se obvykle vychází z představy o preexistenci hmoty, kdy život a vědomí jsou považovány za druhotné, pracuje anthroposofie s myšlenkou preexistence vědomí, jehož je hmota produktem. Hmota (například jednotlivé chemické prvky) je tak zhuštěným, ustrnulým procesem, konečným výsledkem nějakého děje. Tento děj může však probíhat i bez hmoty, na úrovni sil. To je základem působení homeopatických léků i biodynamických preparátů. Tyto preparáty mají podněcovat v kompostu, hnoji a následně v půdě procesy, jejichž výsledkem (nikoli zdrojem) jsou pak jednotlivé živiny.

Život není v anthroposofii považován jen za funkci oživené hmoty, ale za samostatnou entitu nesenou tzv. vitálními neboli éternými silami. Tyto síly vytvářejí tzv. životní (vitální, éterné) tělo živých organismů, díky kterému může fyzické tělo vůbec zachovávat svou integritu a nepodlehnout procesům rozkladu mrtvé hmoty. Tento model životních sil se odrazil i v názvu biodynamické metody: bios = řecky život, dynamis = síla; je tím naznačeno, že život není na rozdíl od zemědělství biologického nebo ekologického pojmán hmotně, staticky.

Jestliže jsou minerály nositelem pouze fyzického těla, mají rostliny navíc tělo životní. Minerální látky se proto nemohou stát pro půdu zdrojem oživení, což platí zvýšenou měrou i pro syntetická hnojiva. Zvířata mají duši, prožívají bolest a radost, strach a pohodu a nelze s nimi zacházet jako s mechanismy na výrobu mléka, masa nebo vajec. Člověk sám je navíc nadán duchem, vědomím sebe sama; z toho vyplývá jeho odpovědnost vůči ostatním přírodním říším. Zemědělský statek je místem, kde se ve společné práci, ale také třeba společném rozjímání lidského společenství může vtělit genius tohoto statku, zmíněná podniková individualita, která se zde může lidskou činností dále vyvíjet.

Radomil Hradil (zkráceno redakcí)

Jaký je váš názor na biodynamické zemědělství? Co je podle vás v této filosofii nejdůležitější? Co si myslíte o používání preparátů? Ozvěte se nám do redakce.

Knihovnička

Knížku pod stromeček

Zima je jako stvořená pro posezeníčko a počteníčko. A o Vánocích by měl být nějakou drobností obdarován každý. Úsměvem, dobrým slovem... Pokud se vám nechce tlačit se a tabat o zboží v obchodech s dalšími lidmi zachvácenými nákupní borečkou, nablédněte do naší knihovničky. Třeba zde objevíte dárek pro vás nebo své blízké. Z našich titulů jsme vybrali:

Helena Norberg-Hodge: Dávné budoucnosti

V himalájském Ladaku žili po staletí obyvatelé, vyznávající převážně buddhismus, v pozoruhodné shodě s místní drsnou přírodou. V sedmdesátých

letech se s náhlým nápoem televize, turistiky a přílišným západního zboží životní styl přátelský lidem i přírodě začal rychle hroutit. V jasně a citlivě psané knize přechází autorka z popisu situace k úvahám o nastu-

pující globální „monokulturu“ a způsobům, jak jí čelit... 180 stran, doplněno čb fotografiemi. Vydalo Hnutí DUHA. Cena 105,- Kč.

Aldo Leopold: Obrázky z chatrče

Jako příroda sama, tak i Obrázky z chatrče jsou přístupné a přinášejí nám potěšení. Potěšení o to větší čím více času a námahy vynaložíme na to, abychom tuto knihu pochopili. Kniha je rozdělena do tří částí. Jedná se o sebrané eseje o ochraně přírody a přírodě samotné. Část první věnoval autor tomu, co jeho rodina vidí a dělá na svém víkendovém útočišti před

přílišnou modernitou: na své „chatrči“. V části II, nazvané „Rozmanité poznámky“, připomíná autor některé zážitky, které ho poučily, že i společnost se může mylit. Příhody jsou poctivým vzorkem toho, čemu se říká obecně péče o ochranu přírody. Část III: Shrnutí, předkládá v systematictější formě některé z náhledů, kterými si my, nesouhlasící, zdůvodňujeme svůj nesouhlas.

Snad by se dalo říci, že Leopold se v těchto esejích snaží říci společnosti, jak by se mohla dát přivést na správnou cestu. Necháte se také oslovit?

270 stran s obrázky a nákresey, nakladatelství Abies. Cena 120,- Kč

Akce BIOklubu

Exkurze do Pro-Bio

6. prosince

- obchodní společnosti s r.o.
ve Starém Městě pod Sněžníkem

Podívejte se s námi, kde a jak se balí biopotraviny, objevíte s námi prostředí jednoho z článků, který zajišťuje, že se zdravé biopotraviny dostanou až k vám, spotřebitelům. PRO-BIO se zabývá především výkupem a zpracováním bioproduktů rostlinného původu. Součástí exkurze je prohlídka balírny a zpracovatelského centra, návštěva firemního obchůdku. Proveďte nás odborník přímo ze společnosti PRO-BIO. Možnost shlédnout úplný sortiment biopotravin, které firma momentálně nabízí.

Přijďte se k nám!

Sraz: 7:15 na hlavním vlakovém nádraží v Olomouci, vlak odjíždí 7:36, směr Hanušovice (Praděd), příjezd do Starého města 9:19, předpokládaný návrat 17:30 nebo kolem 18. hodiny.

Svou účast předem ohlaste na adrese Hnutí DUHA Olomouc.

Kontaktní osoba: Klára Kratochvílová,
klara.kratochvilova@hnutiduha.cz

Setkání BIOklubu

Svátky vánoční

16. prosince

Úterý 16.12. 2003, 17:00 hod.

**Setkání BIOklubu, Svátky vánoční
Prostory Hnutí DUHA Olomouc,
Dolní náměstí 38, I. patro**

Co jedli naši dědečkové a babičky během vánoc? Tradiční jídla a srovnání s dneškem. Povídání nejen o jídle, ale i o dalších tradicích. Vánoční cukroví trochu zdravěji i z biopotravin (cukr v naší stravě). Přijďte si popovídat o tradicích ve vašich rodinách, o tradičních jídlech. Z čeho a jak staré recepty připravovat. Ochutnávka cukroví připraveného z biopotravin.

Přednáška

Olomoucký BIOzpravodaj

Vydává Hnutí DUHA ve spolupráci se Svazem ekologických zemědělců Pro-Bio.

Odpovědný redaktor: Klára Kratochvílová

Biozpravodaj vychází v počtu 1500 ks a je zdarma rozšiřován do olomouckých a brněnských prodejen nejen zdravé výživy, do vybraných lékáren a čekáren u lékařů. Můžeme Vám jej posílat i do Vaší poštovní či e-mailové schránky - stačí, pokud nám zatelefonujete na číslo:

585 228 584

nebo napíšete na adresu:

Hnutí DUHA, Klára Kratochvílová,
Dolní náměstí 38,
772 00 Olomouc.

Můžete také poslat e-mail na adresu: olomouc@hnutiduha.cz

klara.kratochvilova@hnutiduha.cz nebo shlédnout naše stránky: www.hnutiduha.cz/olomouc

Pokud byste rádi podpořili vydávání Biozpravodaje i naši další činnost propojující Olomoučany s okolními ekozemědělci (pořádání výletů na ekofarmy, výstavy, besedy a další), uvítáme také vaši finanční podporu (díky ní nebudeme nuceni věnovat tolik času na shánění peněz z grantů, což nám umožní dále prohlubovat a zkvalitňovat naši činnost). Dobrovolný příspěvek v jakékoliv výši nám můžete zaslat na naši výše uvedenou adresu. Pro vaši představu - náklady na jeden výstisk Biozpravodaje činí přibližně 5 Kč. Máte-li zájem podpořit naši činnost finančně nebo se aktivně zapojit, navštivte nás prosím v naší kanceláři - nejlépe ve čtvrtek od 13:00 do 18:00 hod. Máte-li zájem podpořit i jinou činnost Hnutí DUHA (viz. níže), obraťte se na brněnském telefonu 545 214 431 na Dášu Smolíkovou (e-mail: dagmar.smolikova@hnutiduha.cz)

Ekologická organizace **Hnutí DUHA - Přátelé Země ČR** se již více než deset let snaží svou činností přispět nejen ke zlepšení stavu životního prostředí, ale i ke změně přístupu veřejnosti k ekologickým otázkám. Metody jeho práce sahají od jednání s úředníky a politiky, přes legislativní návrhy, informování a zapojování veřejnosti, informování spotřebitelů, působení na průmysl, výzkum a právní kroky až po spolupráci s obcemi. V národní kanceláři působí asi 30 zaměstnanců a řada dobrovolných spolupracovníků. V různých městech po celé republice pracuje kolem 15 místních skupin. Hnutí DUHA je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.

V radě patronů Hnutí DUHA jsou: spisovatelka Tereza Boučková, herečka Táňa Fischerová, muzikant Jaroslav Hutka, evangelický farář Svatopluk Karásek, sociolog Jan Keller, spisovatel Ivan Klíma, filozof Erazim Kohák, publicista Ondřej Vaculík, zoolog Zdeněk Veselovský.

Konkrétní témata, kterým se momentálně věnujeme: energie, lesy, odpady, zemědělství. (Rádi Vám na požádání zašleme informační materiály). Vydáváme také společensko-ekologický měsíčník Sedmá generace, jehož bezplatné ukázkové číslo si můžete vyžádat na adrese:

www.hnutiduha.cz,

www.hnutiduha.cz/skupiny/

Hnutí DUHA
místní skupina Olomouc

Hnutí DUHA Olomouc, Dolní náměstí 38, 772 00 Olomouc

Toto číslo vyšlo díky podpoře Nadace VIA

a firmy

